

הכינוס הארצי ה-6 לשימור מורשת התרבות

30 בנובמבר אוניברסיטת חיפה קול קורא

השנה נציין עשר שנים לקיומו של הכנס הארצי לשימור מורשת תרבות. מטרת הכנס היא לקדם את השיח על השימור בישראל, לחשוף את העשייה והחידושים בתחום, לשתף בידע ובניסיון שנרכש בארץ ובעולם, וליצור הזדמנות להידוק שיתופי הפעולה בשימור מורשת התרבות בארץ. הכנס מזמן מפגש של כלל אנשי המקצוע במורשת ושימור ממגוון התחומים והדיסציפלינות.

ועדת הכנס מזמינה את העוסקים בשימור מורשת התרבות – חוקרים, משמרים, אוצרים, ארכיונאים, אדריכלים, מתכננים ובעלי עניין – להגיש תקצירים להרצאות, לפוסטרים ולדיוני 'שולחן עגול' המתאימים לנושאי הכנס.

יש למלא **טופס הנחיות ותבניות** להגשת תקציר לפעילויות אלה:

הרצאות: הרצאה פרונטלית באורך של 20 דקות. ההצעה תכלול תקציר להרצאה באורך שלא יעלה על 300 מילים. **עמדת תצוגה** (פוסטר או סרטון): פוסטר בגודל A0 או סרטון. על המציע להתחייב להפקה עצמית של התצוגה על פי הנחיות הוועדה המארגנת. העמדה תוצג במבואת האולם בעת הכינוס.

דיונים ב'שולחן עגול': הנחיית פאנל מומחים שאותו מתחייב המציע להזמין. יש להגיש הצעה שתכלול תקציר עד 350 מילים המפרטת את הנקודות העיקריות שהדיון יעסוק בהן.

חוברת תקצירים תימסר למשתתפים ביום הכינוס ותהיה נגישה באתר הכנס כקובץ PDF. מאמרים נבחרים, פוסטרים וסיכומי דיונים יפורסמו אחריו.

כותרת הכנס

חדשנות ומורשת תרבות

תחום שימור מורשת התרבות מאגד דיסציפלינות רבות המתפתחות במהירות. תפישות חדשות מתפתחות לצד תפישות שהיו מקובלות בעבר. הדיון בתחום השימור בארץ הורחב בעשור האחרון, וכולל פרט לנושאים פרקטיים ומוחשיים גם תחומים חברתיים, כלכליים, מדעיים, טכנולוגיים בשימור מורשת התרבות, לצד נושאים נוספים בתחום המורשת הבלתי מוחשית.

נבקש לדון בתמורות שחלו בעשור האחרון בנושאים אלו ונבחן את ההתפתחות בשימור מורשת התרבות. נכסי

הכינוס הארצי ה-6 לשימור מורשת התרבות

מורשת מלווים את חיי היומיום ואת החברה והסביבה שלנו, ולכן נבקש לבחון נקודות מבט חדשניות בחקר תהליכי שימור והצגה של נכסי תרבות.

המושבים בכנס יכללו דיונים ברמה הכללית, התאורטית והמעשית. יוצגו בהם התפתחות של מגמות חדשות והשפעתן על שימור נכסי מורשת ושילוב טכנולוגיות חדשות בתהליך השימור ולמען מורשת התרבות.

נושאי הכינוס

א. מהתאוריה אל המעשה

שימור מורשת התרבות משקף תפיסת עולם. פרויקטים העוסקים בנכסי מורשת מתחילים בשאלה תאורטית שמתפתחת לשימור של נכס מוחשי או בלתי מוחשי.

מטרתו של מושב זה היא לעקוב אחר התהליך מחשבתי המוביל לביצוע. נדון בכל מרכיביו של תהליך השימור, החל מהשלב הראשוני והרעיונות התאורטיים ועד למימושו. בהקשר זה אנו מבקשים לדון במקרי בוחן מגוונים מהארץ ומהעולם העוסקים במחקר ובשימור וביחסי הגומלין ביניהם, ולבחון כיצד שינויים במושגי היסוד משפיעים על הנגשה של נכסי מורשת.

כמו כן נבקש להכיר יוזמות וכיוונים לפיתוח מתודולוגיות חדשות שהם בליבת המקצוע של הגופים העוסקים בשימור, ובכלל זה גישות חדשות בשימור אתרים ונופים ארכיאולוגיים והיסטוריים, ארכיונים היסטוריים, ארכיונים של מגזרים ושל רשויות מקומיות ומוזאונים.

ב. מגמות בשימור מורשת התרבות בעשור האחרון

עם הכניסה לאלף השלישי, אנו עדים להתפתחות של מגמות חדשות בתחום שימור מורשת התרבות ולבחינה מחודשת של מגמות ישנות. התפתחות זו באה לידי ביטוי הן בהיבטים התיאורטיים והן בהיבטים המעשיים של שימור נכסי מורשת.

התכנון והביצוע משתנים בהתאם לרוח הזמן ומשקפים את השינויים הרחבים החלים בכל תחומי החיים בעשורים האחרונים, ובהם ההתחממות הגלובלית, גלובליזציה, גלי הגירה ומגפת הקורונה.

נבקש לבחון את השפעתם של שינויים אלה על מורשת התרבות ועל האתגרים החדשים בשימורה. כמו כן נדון בסוגיה האם צריך לשנות את ההגדרות לגבי נכסי תרבות.

ג. שילוב מחקרים וטכנולוגיות חדשות בשימור

בעשור האחרון התפתחו טכנולוגיות שימור חדשות וכן הוטמעו טכנולוגיות מתחומי מחקר ומדע אחרים בתוך מתודת השימור. בלימודי מורשת התרבות אנו עדים להתמקדות בשילוב טכנולוגיות מתקדמות ובמחקר מעמיק של חומרים עתיקים, במטרה להרחיב את הבסיס המדעי של תחום שימור נכסי המורשת ולבסס ולהעמיק את הידע הנדרש לתהליך השימור בפועל.

במושב זה נבקש לבחון את השילוב של טכנולוגיות ומחקר בשימור ואת ההשפעה שלהם על עתיד התחום. נעסוק בו בפרויקטים ומחקרים המציגים מגוון רחב של רעיונות וטכנולוגיות הקשורים קשר הדוק עם שימור מורשת התרבות.

*אפשר להציע נושאים ורעיונות נוספים בהתאם לאופי הכנס.

הכינוס הארצי ה-6 לשימור מורשת התרבות

לוח זמנים לקראת הכינוס

מועד ומיקום הכינוס: 30 בנובמבר 2023, אוניברסיטת חיפה.

מועד אחרון להגשת תקצירים: 20 במאי 2023.

הודעה על קבלה: 20 ביוני 2023.

פרסום תוכנית הכנס: 1 באוגוסט 2023.

הרשמה לכנס: אוקטובר-נובמבר 2023.*

*ההשתתפות בכנס כרוכה בתשלום סמלי לכלל המשתתפים, לרבות המרצים.

הוועדה המארגנת (א-ב)

ד"ר רינה וסרמן – המכללה האקדמית גליל מערבי, ראש החוג ללימודי שימור.

ד"ר שולי לינדר ירקוני - האיגוד הישראלי לארכיאולוגיה ולתרבויות.

ד"ר רות לין – אוניברסיטת חיפה, ראש התוכנית לשימור מורשת התרבות החומרית, בי"ס לארכיאולוגיה ולתרבויות ימיות.

חומי נובנשטרן – המועצה לשימור אתרי מורשת ישראל.

דיויד צל – רשות העתיקות, מינהל שימור.

אדר' מיכל רטנר – רשות העתיקות, מינהל שימור.

ד"ר רם שואף – אוניברסיטת חיפה, התוכנית לשימור מורשת התרבות החומרית, בי"ס לארכיאולוגיה ולתרבויות ימיות.

אדר' שירה שפירא – משרד מורשת, סגנית ראש אגף בכיר מורשת ומנהלת תשתיות מורשת.